

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

Az élet kezdete a magyarok szerint

2022. május

www.koppmariaintezet.hu

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

Tartalom

Vezetői összefoglaló	3
A kutatás bemutatása.....	3
A minta jellemzői	3
Az élet kezdetének definiálása	5
Összegzés	7

Vezetői összefoglaló

- A magyarok 45%-a fogantatást tekint az élet kezdetének, 16%-a pedig amikor megdobban a magzat szíve. Tehát **a magyarok többsége – 61%-a – már a fejlődés rendkívül korai szakaszában gyermekként tekint a magzatra**. A gyermekes válaszadók 48%-a a fogantatástól már gyermekként tekint a magzatra, a gyermektelenek esetében ez az arány 37%.
- Legnagyobb arányban az egyház tanításai szerinti vallásgyakorlók (65%), a kisgyermekes anyák (62%), a nők (52%), a kétgyermekesek (51%), valamint a házasok (50%) tekintik a fogantatást az élet kezdetének. A nők sokkal nagyobb arányban vélekednek így, mint a férfiak (36%). A 18-29 éveseknek viszont mindössze 29%-a számítja az életet a fogantatástól.
- 2020-ban Magyarországon 23 901 abortuszt végeztek, mely 1954 óta a legalacsonyabb esetszám volt hazánkban. 2010-2020 között jelentős mértékben, 41%-kal csökkent a terhességmegszakítások száma.

A kutatás bemutatása

A KINCS kutatásában megvizsgáltuk az emberek magzati élethez való viszonyát. Az országos adatfelvétel telefonos kérdőíves (CATI) módszerrel, 1000 fő megkérdezésével történt. A minta reprezentatív a 18 évnél idősebb magyar lakosságra nem, életkor, településtípus, valamint iskolai végzettség szerint.¹

A minta jellemzői

A kutatás adatfelvétele 2022. május 5-13. között zajlott. A 18 éves és idősebb népesség körében készült 1000 fős reprezentatív minta 46%-át tették ki a férfiak, 54%-át a nők. A válaszadók közel egyharmada (32%) 60 évnél idősebb, 17%-uk 18-29 éves, 17%-uk 30-39 év közötti, és 19%-uk pedig a 40-49 év közötti korcsoportba tartozik. Legkevesebben az 50-59 év közöttiek voltak (15%).

¹ 95 %-os megbízhatósági szint és 1000 fős mintanagyság esetén a maximális mintavételi hiba 3,1%. A szignifikancia megállapításához Pearson féle khi-négyzet tesztet használtunk. A missing értékek is bekerültek az elemzésbe.

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

A válaszadók 44%-a alapfokú, 34%-a középfokú, 22%-a pedig felsőfokú végzettséggel rendelkezik. Családi állapot szerint vizsgálva 50% házas, 19% egyedülálló, 14% élettársi kapcsolatban élő, 9% elvált, és 8% pedig az özvegy volt.

A válaszadók 17%-a Budapesten, 20%-a megyeszékhelyen vagy megyei jogú városban, 33%-a egyéb városban, 30%-a pedig községben vagy faluban élt. Az adatfelvétel során a válaszadók közel háromnegyede, 73%-a mondta azt, hogy van gyermeke. 28% volt az egy gyermeket, 46% a két gyermeket, s további 26% a három vagy több gyermeket nevelők részaránya. A gyermekes válaszadók 39%-ának volt 18 év alatti gyermeke az adatfelvétel idején.

A mintában az egyedül élők aránya 18%. A több fős háztartásban élők 51%-a házastársával, 42%-a gyermekével/gyermekével, 13%-a élettársával, 13%-a pedig szüleivel él. Testvérével a válaszadók 5%-a, nagyszüleivel pedig 1%-a él egy háztartásban. A legtöbben kétfős háztartásban élnek (35%), őket követik a négy vagy több fős (27%), majd a háromfős (20%) háztartások.

Foglalkoztatás tekintetében azt láthatjuk, hogy a válaszadók 56%-a dolgozik, 30%-a nyugdíjas, 6% CSED-en, GYES-en, GYED-en, GYET-en van, 5% tanuló és 4% a munkanélküliek aránya. Az anyagi helyzetüket illetően a válaszadók 47%-a nyilatkozta azt, hogy beosztással jól kijön a jövedelméből, 27%-nak éppen elég a havi jövedelme, és 16% azok aránya, akik gondok nélkül élnek. A hónapról hónapra anyagi gondokkal küzdők aránya 7%, a nélkülözések között élők pedig 2%. A kutatásban részt vevők 73%-ának nem változott, 17%-nak nőtt, további 8%-nak pedig csökkent a jövedelme az elmúlt egy hónapban.

A vallásgyakorlás szempontjából a válaszadók 53%-a a maga módján vallásos, további 15% pedig az egyház tanításait is követi. 24% nem tartja magát vallásosnak, 5% ateista és a vallást önbecsapásnak tartja. 2% nem tudja meghatározni, hogy vallásnak tartja-e magát, vagy sem.²

A politikai orientáció szerint a kutatásban részt vevők 61%-a a kormánypártokkal szimpatizál, 28% ellenzéki érzelmű, további 10% pedig ismeretlen pártpreferenciájú.

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

Az élet kezdetének definiálása

Magyarország Alaptörvényének II. cikke kimondja, hogy „a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg”. A 2011. évi CCXI. törvény a családok védelméről pedig így fogalmaz: „A magzat életét a fogantatástól kezdve védelem és tisztelet, valamint külön törvényben foglaltak szerint támogatás illeti meg”. A Polgári Törvénykönyv³ (Ptk.) 2:1. § (1) alapján minden ember jogképes: jogai és kötelezettségei lehetnek”. Maga a jogképeség tulajdonképpen egy általános lehetőség a jogok és a kötelezettségek szerzésére, mely a születéstől számítva minden embert megillet. A jogképeség kezdete azonban nem maga a születés, hanem a fogantatás. A Ptk. 2:2. § (1) szerint pedig „a jogképeség az embert, ha élve születik, fogamzásának időpontjától illeti meg”. Vagyis nem a születéssel kezdődik a jogképeség megszerzése, hanem a fogantatással, azonban ahhoz, hogy valaki a jogképeségét érvényesítse, élve kell megszületnie. A fogantatás és a születés közötti időben az ember jogképesége feltételes, függő helyzetben van.

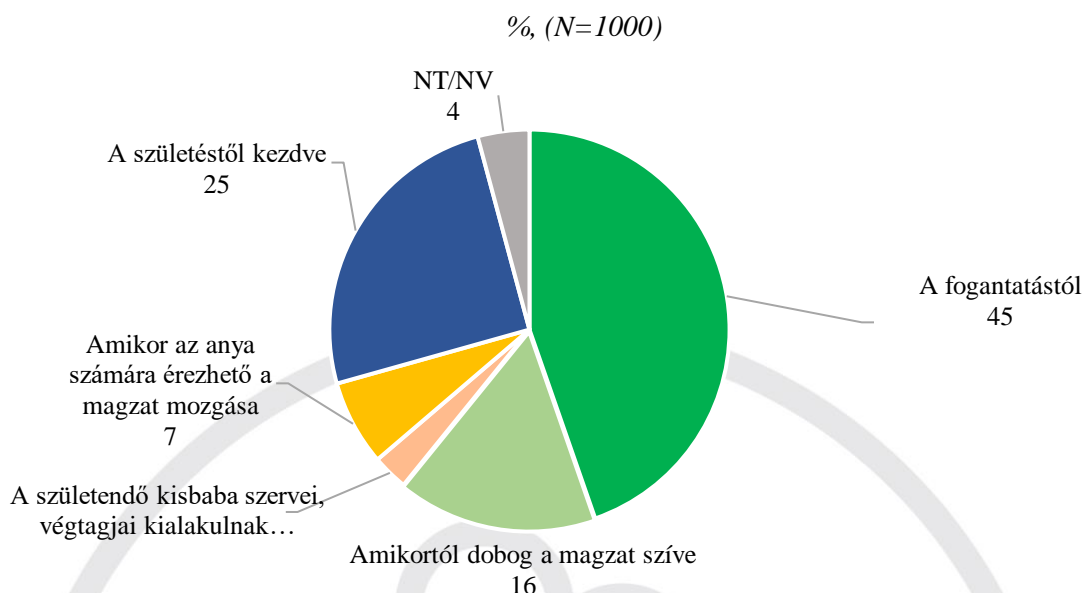
A KINCS felmérésében megkérdeztük az embereket arról, hogy szerintük, mikor kezdődik az élet. A válaszadók 45%-a a fogantatást tekinti az élet kezdetének, 16%-a pedig amikor megdobban a magzat szíve. Azt látjuk, hogy a magyarok többsége – 61%-a – már a fejlődés rendkívül korai szakaszában gyermekként tekint a magzatra. A válaszadók negyede (25%-a) szerint az élet csak a kisbaba születésével kezdődik, további 10%-uk pedig különböző, a várandótság első felében jelentkező fejlődési szakaszokhoz köti (például: amikor a születendő kisbaba szervei, végtagjai kialakulnak, érzékelhető a magzat mozgása) az élet kezdetét.

1. ábra:

³ <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1300005.tv> (Letöltés ideje: 2022. május 20.)

2. ábra: Ön szerint mikortól kezdődik az élet, mikortól gyermek a gyermek?

A nők és férfiak között markáns véleménykülönbség rajzolódik ki a témát illetően. A nők 52%-a szerint az élet a fogantatással kezdődik, az ellenkező nem 36%-a gondolja ugyanígy. A férfiak egyharmada (32%-a), a nők csupán 19%-a a születést tekinti az élet kezdetének. A 30 év feletti válaszadó korcsoportok korábbi időpontra helyezik az élet kezdetét, mint a 18-29 évesek: az előbbiek átlagosan 48%-a, az utóbbiak 29%-a számítja az életet a fogantatástól. A gyermekes válaszadók 48%-a a fogantatástól már gyermekként tekint a magzatra, a gyermektelenek esetében ez az arány 37%. Családi állapot mentén azt látjuk, hogy a házasságban élők fele gyermekként tekint a magzatra már a fogantatás pillanatától kezdve, ezzel szemben az egyedülállók egyharmada (34%-a) van ugyanezen a véleményen. A legnagyobb eltérés a vallásgyakorlás szempontjából látható: a vallásosabb megkérdezettek nagyobb arányban tekintenek a fejlődés korai szakaszában is gyermekként a magzatra. Az egyház tanítása szerint vallásosak kétharmada (65%-a) gondolja úgy, hogy az élet a fogantatás pillanatában kezdődik, a maguk módján vallásosak 42%-a, a nem vallásosak 44%-a, míg az ateisták közül minden ötödik válaszadó (22%) van ugyanezen véleményen. A gazdasági aktivitás mentén is markáns különbség látható. A kisgyermeket nevelők 62%-a szerint az élet a fogantatás pillanatától kezdődik, ezzel szemben a tanulók 14%-a gondolja ugyan így. A pártpolitikai orientáció mentén a kormánypárttal szimpatizálók közel fele (48%-a) szerint az élet a fogantatással kezdődik, az ellenzéki érzelműek 39%-a gondolja így.

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

Összegzés

Az abortusz megítélése régóta társadalmi viták témája, vallási, etikai, orvosetikai és jogi kérdés. A magzati élet védelme kiemelten fontos hangsúllyal bír hazánkban, hiszen a célunk, hogy minden vágyott gyermek megszülethessen és a gyermekvállalás ne jelentsen anyagi kockázatot a családok számára. A KINCS kutatásában megvizsgáltuk az emberek életvédelemhez való viszonyát.

A Ptk. alapján nem a születéssel indul a jogképesség, hanem a fogantatással, azonban ahhoz, hogy valaki a jogképességét érvényesítse, élve kell megszületnie (pl. a méhmagzatnak öröklési szempontból várománya van).

Jelen kutatásban a válaszadók relatív többsége – 45%-a – a fogantatást tekinti az élet kezdetének, 16%-a pedig amikor megdobb a magzat szíve.

Összességében elmondható, hogy a magyarok többsége – 61%-a – már a fejlődés rendkívül korai szakaszában gyermekként tekint a magzatra, további 10% pedig különböző, a várandósság első feléhez kapcsolódó fejlődési szakaszokhoz köti az élet kezdetét.

Legnagyobb arányban az egyház tanításai szerint vallásosak (65%), a kisgyermekes anyák (62%), a nők, az özvegyek (52-52%), a kétgyermekesek (51%), valamint a házasok (50%) tekintenek a fogantatástól gyermekként a magzatra. A válaszadók negyede (25%-a) szerint az élet csak a kisbaba születésével kezdődik.